

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Pr. 431/23.11.16
12.12
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-5334 din 02.12. 2016

La nr. 431 din 23 noiembrie 2016

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Prin prezenta, remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1111-XIII din 20.02.1997 privind asigurarea activității Președintelui Republicii Moldova.

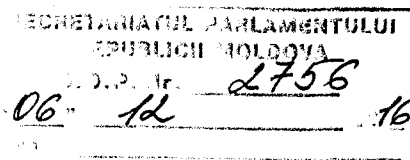
Anexe:

1. raport – 2 file;
2. anexă la raport – 1 filă.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

Ex.: Natalia Budeci
Tel.: (022) 257-376

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii privind
asigurarea activității Președintelui Republicii Moldova
nr.1111-XIII din 20.02.1997

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit notei informative, proiectul propune unele modificări privind asigurarea cu mijloc de transport, birou și asistent personal persoanelor care au ocupat funcția de Președinte al Republicii Moldova, în vederea eficientizării activității de colaborare cu foștii Președinți.

Opinăm că, în lipsa unei argumentări corespunzătoare privind necesitatea promovării normelor înaintate, precum și fără o fundamentare economico-financiară adecvată, la identificarea scopului real al proiectului, se creează suspiciunea promovării unui interes privat în detrimentul interesului public general.

d. Suficiența argumentării. Nota informativă la proiectul de act legislativ conține mențiuni superficiale cu privire la relevanța înaintării proiectului, precizând doar că modificările propuse vor asigura o conlucrare eficientă cu un fost Președinte și va permite acestuia să se dedice unei activități utile societății, având experiența importantă a unui fost șef de stat. Astfel, fundamentarea proiectului nu conține o argumentare suficientă și valabilă privind condițiile ce au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui, fundamentarea economico-financiară, cerințe impuse de prevederile Legii nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

În argumentarea proiectului autorul nu face referire la fundamentarea economico-financiară a acestuia, deși amendamentele propuse presupun cheltuieli financiare pentru întreținerea biroului fostului Președinte, precum și salarizarea asistentului personal.

În această ordine de idei, recomandăm autorului revizuirea notei informative sub aspectul prognozării și asigurării existenței mijloacelor financiare în acest sens. În caz contrar, proiectul riscă să devină inaplicabil.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Din analiza conținutului proiectului se evidențiază promovarea intereselor persoanelor care au deținut funcția de Președinte al Republicii Moldova, fără a condiționa implicația acestora și aportul lor la realizarea activităților utile societății, ceea ce califică normele propuse a fi contrare interesului public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domenii anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată.

Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul expertizării, proiectul a fost regăsit pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, în conformitate cu cerințele Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin informarea publicului referitor la inițierea elaborării proiectului de act normativ, plasarea proiectului pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Articol unic, pct.1, potrivit proiectului –
„[...] se completează cu lit.f) după cum urmează:
f) birou și asistent personal.”

Articol unic, pct.3, potrivit proiectului –
„Articolul 15 va avea următoarea redacție:
Articolul 15. Asigurarea cu birou și asistent personal
În caz de expirare a mandatului, de demisie sau de imposibilitate definitivă de exercitare a atribuțiilor, persoanei care a ocupat funcția de Președinte al Republicii Moldova i se asigură, pentru o perioadă de 4 ani, birou de lucru și asistent personal.”

Normele propuse se constată a fi excesive și pasibile de a genera riscul unui eventual conflict de interese, în situația în care activitatea ulterioară a persoanei care a ocupat funcția de Președinte al Republicii Moldova nu va acoperi domeniul public și nu va avea o reglementare expresă în acest sens.

Totodată, caracterul discreționar al prevederilor în speță derivă și din dispozițiile Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1011 din 26 august 2016, care precizează că: „Avînd în vedere conjunctura economică actuală critică și dificultatea identificării resurselor financiare necesare pentru asigurarea angajamentelor existente, sînt necesare reducerea și raționalizarea cheltuielilor de personal în sectorul bugetar în întregime, astfel încît costurile majorărilor salariale să fie acoperite din contul resurselor economisite în urma optimizării numărului de personal și realizării reformelor în sectorul public, care rămîn a fi actuale în agenda reformelor pe termen mediu și urmează să fie implementate pe termen mediu, începînd cu anul 2017.

În acest context, pentru atingerea țintelor prestabilite de către partenerii de dezvoltare, se intenționează menținerea cheltuielilor de personal la un nivel care să permită reducerea volumului acestora, atît în PIB, cît și în volumul total de cheltuieli ale bugetului public național.”

Prin urmare, ne exprimăm rezerva privind echitabilitatea promovării interesului privat al persoanelor care au ocupat funcția de Președinte al țării, dar și privind asigurarea echilibrului dintre garanțiile acordate acestuia și interesul public, ținînd cont de implicațiile bugetului public național la acest capitol.

Recomandarea: Recomandăm autorului revizuirea posibilității de a include normele prenotate în conținutul proiectului actului legislativ înaintat spre expertizare.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Budeci
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
02 Decembrie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii privind asigurarea activității Președintelui Republicii
Moldova nr.1111-XIII din 20.02.1997

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articol unic, pct.1, potrivit proiectului – „[...] se completează cu lit.f) după cum urmează: f) birou și asistent personal.” Articol unic, pct.3, potrivit proiectului – „Articolul 15 va avea următoarea redacție: Articolul 15. Asigurarea cu birou și asistent personal În caz de expirare a mandatului, de demisie sau de imposibilitate definitivă de exercitare a atribuțiilor, persoanei care a ocupat funcția de Președinte al Republicii Moldova i se asigură, pentru o perioadă de 4 ani, birou de lucru și asistent personal.”</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Normele propuse se constată a fi excesive și pasibile de a genera riscul unui eventual conflict de interese, în situația în care activitatea ulterioară a persoanei care a ocupat funcția de Președinte al Republicii Moldova nu va acoperi domeniul public și nu va avea o reglementare expresă în acest sens.</p> <p>Totodată, caracterul discreționar al prevederilor în speță derivă și din dispozițiile Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1011 din 26 august 2016, care precizează că: „Avînd în vedere conjunctura economică actuală critică și dificultatea identificării resurselor financiare necesare pentru asigurarea angajamentelor existente, sînt necesare reducerea și raționalizarea cheltuielilor de personal în sectorul bugetar în întregime, astfel încît costurile majorărilor salariale să fie acoperite din contul resurselor economisite în urma optimizării numărului de personal și realizării reformelor în sectorul public, care rămîn a fi</p>	<p>Recomandăm autorului revizuirea posibilității de a include normele prenotate în conținutul proiectului actului legislativ înaintat spre expertizare.</p>

		<p>actuale în agenda reformelor pe termen mediu și urmează să fie implementate pe termen mediu, începînd cu anul 2017.</p> <p>În acest context, pentru atingerea țintelor prestabilite de către partenerii de dezvoltare, se intenționează menținerea cheltuielilor de personal la un nivel care să permită reducerea volumului acestora, atît în PIB, cît și în volumul total de cheltuieli ale bugetului public național.”</p> <p>Prin urmare, ne exprimăm rezerva privind echitabilitatea promovării interesului privat al persoanelor care au ocupat funcția de Președinte al țării, dar și privind asigurarea echilibrului dintre garanțiile acordate acestuia și interesul public, ținînd cont de implicațiile bugetului public național la acest capitol.</p>	
--	--	--	--